

8. O denarju

1. Priprava na katehezo

Denar se zdi preprosta stvar. Vsi ga imamo, vsi se z njim srečujemo vsak dan, vsi ga potrebujemo in vsi ga tako ali drugače porablamo. Torej je denar vsem dobro poznan. Poznamo njegovo vrednost, poznamo cene različnih izdelkov ... Na videz je vse jasno. Pa ni čisto tako.

Nekdo ima denarja veliko, drugi malo, redko kdo pa je s tem kar ima zadovoljen. Očitno ni ključno vprašanje količina denarja, ampak odnos do njega. Ker je odnos do denarja zelo zapleten, pogosto nihamo v naših željah. Velikokrat si najprej želimo veliko denarja za udobno življenje, v naslednjem trenutku bi vsega razdali. Nekje v ozadju nam je znano, da je denar skušnjava, ki nas mami v najrazličnejše pasti in neusmiljeno ubija naše npravne vrednote. A je spopad s to skušnjava težak.

Sveto pismo nam ponuja nekaj odličnih napotkov tudi za urejanje denarnih zadev. Pravi: bojte se pohlepnežev. Osnovno svarilo, ki ga s tem v zvezi najdemo v Svetem pismu, pravi: »Korenina vsega zla je namreč pohlep po denarju. Po tem so nekateri hlepeli in tako zablodili proč od vere, s tem pa sami sebi zadali veliko bolečin.« (1 Tim 6,10)

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da se moramo vzgajati za pravi odnos do denarja.

doživljajski cilj: Doživeti, da nas denar ne bo osrečil.

dejavnostni cilj: Pozoren bom na svoj odnos do denarja.

b. Vstopno mesto: Besede.

c. Oznanilo:

Vdovin dar Lk 21,1–4

Sedel je nasproti zakladnici in gledal, kako množica meče denar vanjo. Mnogo bogatih je veliko vrglo. Prišla je tudi neka uboga vdova in je vrgla dva novčiča, to je en kvadrant. Tedaj je poklical k sebi svoje učence in jim rekel: »Resnično, povem vam: Ta uboga vdova je vrgla več kot vsi, ki so metali v zakladnico. Vsi so namreč vrgli od svojega preobilja, ta pa je dala od svojega uboštva vse, kar je imela, vse, kar potrebuje za življenje.«

č. Zgledi, film, knjiga:

d. Simbol:

e. Molitev: Spiteris Y. in Nigg, W. (2000). Duh veje, kjer hoče. Ljubljana: Slovenska kapucinska provinca, str.144.

f. Dejavnost: tržnica.

g. Interakcijska igra:

h. Pripomočki: papirnat denar, predmeti, kitara, pesmarice, pisala

2. Izvedba kateheze

Začnemo s pesmijo in igrami za ogrevanje.

Vstopno mesto:

Vsak od mladih dobi vsoto denarja (na listkih) za eno štipendijo. Pripravimo »tržnico«. Mladi dobijo konkretne predmete, ki jih s tem denarjem lahko kupijo. Razdelijo se v dve skupini. Člani ene skupine bodo najprej trgovci, člani druge, kupci.

Trgujejo:

Naloga obeh je, da postavljajo cene in se sprašujejo, koliko denarja so pripravljeni dati za določen predmet. Z denarjem, ki ga imajo lahko kupijo karkoli, le da se dogovorijo. Čez nekaj časa se zamenjajo, kupci postanejo trgovci in obratno.

Vrnemo se v skupino in se pogovorimo:

Za kaj smo bili pripravljene dati več denarja? Zakaj?

Kako nam je bilo, če so trgovci postavljali višje cene, kot smo si jih sami želeli?

Kaj ti pomeni denar? Kakšen odnos imaš do njega?

Dejavnost:

Na tleh ležijo listi, na katerih piše varnost, radodarnost, hrana, prihranki, svoboda, ugled, zapravljanje, naložbe, otroci, zabava, potovanja, avtomobili, moč, obleke, upravljanje, vpliv, dom, varčnost. Vsak razmisli in zbere besedo, ki ga spomni na denar.

Sklep:

Pozoren bom na to, kakšen odnos imam do denarja.

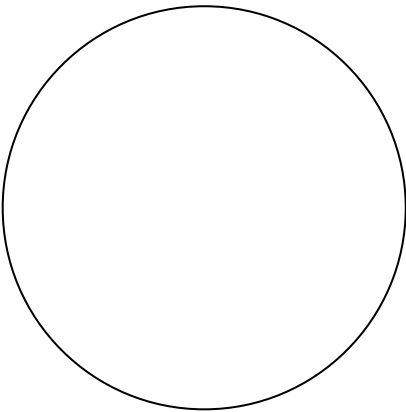
Molitev:

O Gospod,

ne dajaj mi zlata in srebra, temveč živo in močno vero. Ne iščem veselja in naslad v svetu, temveč tolažbe in svežine v tvoji besedi.

Ničesar ne želim, kar ceni svet, saj me vse to ne napravi niti za las boljšega pred teboj: podeli mi samo svojega Svetega Duha, ki mi bo razsvetlil srce ter me tolažil in krepil v trpljenju in stiskah. Ohrani me v pravi veri in zaupanju v tvojo milost vse dni mojega življenja. Amen.

8. Moj odnos do denarja

<p>S kakšno vsoto denarja na mesec razpolagaš? Za kaj ga nameniš in koliko:</p> <ul style="list-style-type: none"> - za obleko - za prehrano (osnovno prehrano) - za zabavo (greš s prijatelji na pijačo) - za vožnjo - za darila - za mobitel - za pomoč ljudem v stiski - ... 	
<p>Ko imaš pred seboj različne artikle, ki jih želiš kupiti, se odločiš za kakšno ceno? Oz. po katerem kriteriju se odločaš, kaj je drago in kaj ne? Npr. ko kupuješ obleko – gledaš tisto za 50 ali drugo za 300; ko si kupiš mobitel, sladkarije ... si privoščiš počitnice ipd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 50 - 100 - 200 - 300
<p>Za katere stvari si pripravljen dati največ, katere najmanj? Kaj ti pomeni pojem: osnovni standard in kaj višek? Kaj narediš s tistim viškom, za kaj ga porabiš?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obleka, - pomoč, - darila, - mobitel, - pijača ...
<p>Ko izbiraš, ali boš dal za pijačo ali pa prihranil, da si nekaj kupiš, kako se odločaš? Kaj te vodi?</p>	
<p>Koliko daš za tiste, ki nimajo denarja? Ali nameniš Karitas, Rdečemu križu, Društvu prostovoljcev VZD? Na podlagi česa se odločaš?</p>	
<p>Prideš v cerkev in pobirajo v pušico. Na kaj pomisliš? Če daš, zakaj in če ne, zakaj ne?</p>	
<p>Denar želiš prihraniti tudi za ... Kako ob tem razmišljaš?</p>	
<p>Ko razmišljaš o študiju in prihodnosti je zraven tudi misel na zaslužek. Kako vpliva na tvoje odločitve, kaj je pred denarjem in kaj za njim? Razvrsti!</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uresničiti samega sebe - dobro zaslužiti - dober položaj v družbi - zagotoviti družini in otrokom čim več materialnih dobrin - drugo
<p>Kakšno vlogo ima denar pri razmišljanju o bodočem partnerju?</p>	
<p>Kako gledaš na tiste, ki se ti zdijo, da zapravljajo brez meja in kako na tiste, ki 'šparajo' in so skromni?</p>	
<p>Glede na vse odgovore, bi lahko rekel, da ti pomeni denar predvsem (obkroži tri najpomembnejše pojme in jih utemelji):</p>	<p>varnost, preživetje, prihodnost, svoboda, ugled, užitek, priložnost za pomoč drugim, zabava, potovanja, moč, obleke, vpliv, dom.</p>

Denar ...

Vdovin dar

Sedel je nasproti zakladnici in gledal, kako množica meče denar vanjo. Mnogo bogatih je veliko vrglo. Prišla je tudi neka uboga vdova in je vrgla dva novčiča, to je en kvadrant. Tedaj je poklical k sebi svoje učence in jim rekel: »Resnično, povem vam: Ta uboga vdova je vrgla več kot vsi, ki so metali v zakladnico. Vsi so namreč vrgli od svojega preobilja, ta pa je dala od svojega uboštva vse, kar je imela, vse, kar potrebuje za življenje.« (Lk 21, 1-4)

"Vrednost denarja je treba poznati: razsipneži ga ne poznajo, in tudi ne skopuhi." Charles de Secondat Montesquieu

"Denar je dober sluga in slab gospodar." Aleksander Dumas

"Dajte torej cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je Božjega." Sveto pismo, Lk 20,25

"Denar včasih res odstrani težave, vendar jih tudi naredi." Lao Ce

"Denar je kakor gnojilo: če ga ne raztrosiš, začne smrdeti." Francis Bacon

"Denar nima idej." Jean-Paul Sartre

"Denar je moč nemoči." Neznani avtor

"Denar ne more ustvariti nič, kar bi bilo vredno življenja; le pesek je, ki nas obda s puščavo." Antoine de Saint-Exupéry

"Če ti denar ni služabnik, ti bo gospodar." Angleški pregovor

"Če denar resnično ne prinaša sreče, potem ga vrnite." Jules Renard

"Denar v žepu - hudič v srcu." Ivan Kozarac

Molitev

O Gospod,

ne dajaj mi zlata in srebra,

temveč živo in močno vero.

Ne iščem veselja in naslad v svetu,
temveč tolažbe in svežine v tvoji besedi.

Ničesar ne želim, kar ceni svet,
saj me vse to ne napravi
niti za las boljšega pred teboj:
podeli mi samo svojega Svetega Duha,
ki mi bo razsvetlil srce
ter me tolažil in krepil
v trpljenju in stiskah.
Ohrani me v pravi veri
in zaupanju v tvojo milost
vse dni mojega življenja. Amen.